

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w R. A. M.
po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 9 czerwca 2022 roku
wniosku prokuratora A. M. oraz jego obrońcy adw. R. G.
w przedmiocie zasądzenia kosztów obrony z wyboru
na podstawie art. 626 § 2 k.p.k., art. 632 pkt 2 k.p.k., art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k., art.
135 pkt 14 w zw. z art. 166 ustawy Prawo o prokuraturze oraz § 11 ust. 2 pkt 6, §
15 ust. 1 i 2, § 16 oraz § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22
października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie

postanowił:

przyznać od Skarbu Państwa na rzecz A. M. kwotę 2.400 (dwa
tysiące czterysta 00/100) złotych tytułem zwrotu uzasadnionych
wydatków poniesionych w związku z ustanowieniem obrońcy w toku
postępowania o wyrażenie zgody na pociągnięcie do
odpowiedzialności karnej.

UZASADNIENIE

W ramach postępowania w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do
odpowiedzialności karnej prokuratora A. M., na posiedzeniu sądu II instancji, jego
obrońca adw. R. G. wniósł o zasądzenie kosztów obrony z wyboru według norm
przypisanych (k. 159). Analogiczny wniosek sformułował w piśmie z dnia 26 maja
2022 roku także sam prokurator A. M.

W postępowaniu obrońca reprezentował podsądnego podczas jednego posiedzenia w toku postępowania przed sądem I instancji oraz jednego posiedzenia odwoławczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wnioski zasługiwały na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności, na przedpolu rozważań, wskazać należy, że Sąd Najwyższy podziela wyrażany w judykaturze pogląd dotyczący postępowania immunitetowego sędziego, że w wypadku wydania prawomocnej uchwały odmawiającej zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, odpowiednie zastosowanie co do kosztów postępowania przez art. 128 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych mają przepisy Kodeksu postępowania karnego, a w szczególności art. 632 pkt 2 k.p.k. "Odpowiednie", albowiem częściowo odmiennie kwestię kosztów tego postępowania reguluje ustawa – stanowiąc w art. 133 p.u.s.p., że koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi Skarb Państwa. Przepis ten wyłącza więc stosowanie ogólnej zasady ponoszenia kosztów w procesie karnym, która zawarta jest w art. 627 k.p.k. Natomiast przepisy p.u.s.p. nie normują sytuacji, gdy sędzia zostanie uwolniony od możliwości postawienia zarzutu popełnienia przestępstwa w związku z odmową pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej. Należy przyjąć, że wówczas przez art. 128 p.u.s.p. "odpowiednie" zastosowanie będzie miał art. 632 pkt 2 k.p.k., co oznacza, że sytuacja sędziego w zakresie możliwości dochodzenia zwrotu poniesionych kosztów postępowania, gdy podjęto uchwałę o odmowie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, powinna być taka sama, jak w wypadku uniewinnienia lub umorzenia postępowania w procesie karnym. Przepis art. 632 pkt 2 k.p.k. stanowi, że wtedy koszty procesu w sprawach z oskarżenia publicznego ponosi Skarb Państwa (postanowienie SN z 16.12.2009 r., SNO 94/09, OSNKW 2010, nr 7, poz. 58). Powyższy pogląd należy analogicznie odnieść do postępowania immunitetowego dotyczącego prokuratorów. Także bowiem w tym postępowaniu zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu postępowania karnego,

a także odpowiednio przepisy dotyczące postępowania dyscyplinarnego, z mocy odesłania zawartego w art. 135 § 14 ustawy Prawo o prokuraturze.

Przyjąć zatem należało, że **zgodnie z art. 632 pkt 2 k.p.k., w sprawach z oskarżenia publicznego, w których prawomocnie nie uwzględniono wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, koszty postępowania immunitetowego ponosi Skarb Państwa. Art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. do kosztów tego postępowania zalicza uzasadnione wydatki stron, w tym wydatki z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika.**

Dodać należy przy tym, iż nie jest zasadne odczytywanie normy zawartej w art. 626 § 1 k.p.k. jako obejmującej wyłącznie decyzję kończącą postępowanie główne (jak np. w postanowieniu SN z dnia 8.02.2021 r., II DO 39/20, Lex 3187787). **Decyzję co do kosztów obrony poniesionych przez prokuratora (lub sędziego) w toku postępowania immunitetowego, zakończonego prawomocną odmową wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej należy wydać, w razie złożenia takiego wniosku, nie czekając na zakończenie postępowania głównego, bowiem tylko w postępowaniu immunitetowym objęty wnioskiem prokurator (sędzia) korzysta z prawa do obrony, w tym pomocy obrońcy.** Przed skierowaniem wniosku do sądu dyscyplinarnego oraz po prawomocnej odmowie jego uwzględnienia obrońca w takiej sprawie nie występuje, stąd też brak byłoby podstaw do orzekania w przedmiocie zasądzenia kosztów obrony z wyboru.

Ustalenie wysokości wynagrodzenia obrońcy z wyboru w postępowaniu immunitetowym następuje przy wykorzystaniu przepisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Wobec nieprzedstawienia szczegółowego spisu kosztów, zastosować należało normę zawartą w § 16 rozporządzenia. Wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich może bowiem zawierać oświadczenie o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata, jednak w braku takiego oświadczenia, opłatę ustala się w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej. Rozporządzenie nie określa przy tym stawek wynagrodzenia obrońcy za udział w postępowaniu immunitetowym. Wobec jednak

możliwości procedowania w tym przedmiocie wyłącznie przed Sądem Najwyższym, dla określenia wysokości wynagrodzenia zgodnie z § 20 rozporządzenia przyjęto stawkę minimalną przewidzianą dla prowadzenia obrony w sprawach karnych i wykroczeniowych rozpoznawanych przed Sądem Najwyższym (§ 11 ust. 2 pkt 6).

Ustalając wysokość żądanych kosztów, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy obrońcy lub pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy zastępcy prawnego w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia (postanowienie SN z dnia 23.03.2011 r., I KZP 1/11, OSNKW 2001/5/38). Okoliczności niniejszej sprawy nie wskazują na zasadność przyznania obrońcy wynagrodzenia przekraczającego stawkę minimalną. Postępowanie dotyczyło jednego czynu i zakończyło się podczas jednego posiedzenia w danej instancji. Po wydaniu uchwały w I instancji, wskutek uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia, obrońca nie sporządzał środka odwoławczego, a jedynie krótką odpowiedź na zażalenie prokuratora. Nakład pracy obrońcy nie uzasadnia potrzeby przyznania wynagrodzenia w stawce podwyższonej.

W związku z powyższym postanowiono jak na wstępie.

a.s.